

Har jobbet og betalt skatt:

Nå kan de falle utenfor

Illustrasjonsfoto: YAY Micro.

Arbeidsliv:

– Allmenngjering er vårt viktigaste verktøy mot sosial dumping

Foto: Einar Aslaksen.

Stortingsvalget:

– Et veivalg for klimaet

Foto: Einar Aslaksen.

LEDER:

“Vi står for det vi sier - også etter valget.”

BJØRNAR MOXNES, LEDER I RØDT

VALG:

“Rødt skal gi fagbevegelsen valuta for pengene.” JOACHIM ESPE, FAGLIG LEDER I RØDT

Bjørnar Moxnes
b.moxnes@roedt.no
Leder i Rødt

Ikke kast bort stemmen din

LEDER

Jeg får iblant høre at man kaster bort stemmen sin ved å stemme på Rødt. Det har jeg aldri helt skjønt. Det første mandatet er det som krever færrest stemmer, derfor vil din stemme alltid har mest betydning hvis du gir den til et parti som kjemper om ett mandat.

Og hva betyr det egentlig å kaste bort en stemme? Er det å stemme Rødt fordi du vil ha millionærskatt, og så viser det seg at Rødt ikke fikk mange nok stemmer til å innføre millionærskatt? Alternativet hadde vært å stemme på partier som ikke støtter millionærskatt. Da er du like langt. Eller strengt tatt kortere.

Stemmer du på Rødt og opplever at vi ikke får gjennomslag har du ikke kasta bort stemmen din. Å kaste bort stemmen sin er derimot å stemme på partier som sier en ting i valget, og gjør noe annet etterpå. De som har kasta bort stemmen sin, er alle de som stemte Arbeiderpartiet for å få mer vann i bassengene. Eller alle de som stemte SV for å få en selvstendig norsk utenrikspolitikk.

Vi tror på en annen måte å drive politikk på. For å si det på godt norsk: If you don't stick to your values when they're being tested, they're not values—they're hobbies. I Rødt sier vi ikke populære ting før valget, bare for å få gjøre upopulære ting etter valget. Vi sier det fordi vi står for det. Og vi står for det vi sier også etter valget. Det betyr at du trygt kan stemme på Rødt og vite at det har et parti på Stortinget som jobber for det du er opptatt av. Alltid. Uansett.

Det er bare Rødt som vil kutte de enorme lederlønningene med en millionærskatt på det de rikeste tjener over 1,5 million kroner. Det er bare Rødt som vil stå i mot presset fra USA og stoppe kjøpet av amerikanske kampfly. Og det er bare Rødt som aldri vil gå med på å gi oljeindustrien nye områder. Heller ikke i Barentshavet.

Målinger viser at over 200.000 velgere som før har stemt rødgrønt sitter på gjerdet. Mange av dem er så skuffa over de rødgrønne at mye tyder på at de vil bli hjemme på valgdagen. Til dem har jeg følgende budskap: Vi forstår dere er skuffa over de rødgrønne, det har dere god grunn til. Men vil du ha forandring hjelper det ingenting å bli hjemme! Ta heller en nærmere titt på Rødt. Da kommer du til å finne ut at du er mer enig med Rødt enn du tror.

Rødt Nytt

Redaktør:
Brage Aronsen
brage@roedt.no

E-post:
roedt@roedt.no

Telefon: 22 98 90 50

Konto: 7874 05 56478

ISSN: 1504-7660 (avis)
1504-7679 (pdf)

Trykkeri: Nr1Trykk

Utgiver: Rødt
Osterhaus' gate 27
0183 Oslo

Tariffstreik: Streiken i Atea vart avslutta med tvungen lønnsnemnd. Foto: Jocke Fjeldstad.

Kommunane må krevje tariff

ARBEIDSLIV

Åsne Hagen asne.hagen@gmail.com

– Kommunar som kjøper tenester frå Atea bør revurdere standpunktet sitt, seier Truls D. Dyldland i Raudt Stavanger.

I slutten av april gjekk medlemmer av EL & IT Forbundet til streik og sympatiststreik fordi IT-bedrifta Atea nekta å inngå tariffavtale med AFP-rettar, eit krav fagforeininga reiste allereie i 2011. 16. mai i år varsla arbeidsminister Anniken Huitfeldt frå Ap tvungen lønnsnemnd, og streiken vart avblåsen. Saka ligg no på bordet til Rikslønnsnemnda.

Raudt gjekk tidleg ut og støtta streiken. Både i Stavanger og Trondheim har partiet foreslått i bystyret at kommunen ikke skal kjøpe tenester frå Atea så lenge bedrifta nekter dei tilsette tariffavtale.

– Me kjem til å fremme tilsvarende forslag i alle kommunar der me er representerte og kommunen kjøper tenester av Atea, seier fagleg leiar Joachim Espe.

Ville avslutte kontrakten

– I Stavanger har me levert ein interpellasjon med to punkt, seier Truls D. Dyldland som er

bystyrerepresentant der og 1. kandidat for Raudt Rogaland til stortingsvalet.

– Det første gjekk på å terminere kontrakten med Atea dersom dei fortsatt nekta sine tilsette tariff. Det var ikkje mogleg å få til utan å bryte lova, så det blei det ikkje noko av. Det andre punktet var at ein i framtida skal legge inn i kontraktar ein klausul som seier at dersom arbeidsgiver nekter sine tilsette tariffavtale, gir dette grunnlag for å terminere kontrakten frå Stavanger kommune si side.

– Dette får me ei sak på i bystyret i løpet av året, og stemninga er god for at det går gjennom, fortel Dyldland.

– Responsen har vore veldig god, spesielt frå LO, EL & IT og dei som streika i Atea. Også frå andre politiske parti har me høsta støtte og fått lovnader om støtte til i framtida å kunne terminere kontraktar viss dei tilsette ikkje får tariffavtale.

Terje Skog i EL & IT Forbundet gir klar melding til kommunar som kjøper tenester frå Atea:

– Kjøp av tenester frå offentlege instansar bør berre skje frå bedrifter som har tarifferte vilkår, seier Skog.

Han meiner kommunar og andre offentlege etatar kan motverke brutalisering av arbeidslivet ved å halde seg til dette prinsippet, og i større grad utføre sine egne tenester.

– Altså stoppe privatiseringa og ta tenester tilbake, utdjuar Skog.

– New Public Management ut av helsevesenet!

HELSE

Maren Rismyhr maren@roedt.no

Misnøyen med hvordan helse-Norge styres brer om seg. Denne våren har Helsetjenesteaksjonen vokst fram. Helsearbeidere har dratt det hele i gang. De vil ta tilbake helsefaget og sette pasienten i sentrum.

Helsetjenesteaksjonen vil bort fra New Public Management-tenkninga. Aksjonen organiseres av 22 helsearbeidere. Rødt Nytt har snakket med en av dem, sykepleier Christel Brurås-Leine.

– Vi har fått en strøm av tilbakemeldinger både fra både inn- og utland, fra helsearbeidere og andre som støtter budskapet vårt, sier hun.

– Mailinglista som er knytta opp mot aksjonen får stadig nye tilhengere, hittil er det 2000. Det sier noe om aksjonens omfang. Mange der ute har et brennende engasjement for å bedre helsevesenet.

Hva er aksjonens neste skritt?

– Vi jobber iherdig innad med videre tiltak. Neste skritt er å jobbe aktivt overfor politikere for å kunne få til de store endringene som må til. Samtidig jobber vi aktivt for å mobilisere flere helsearbeidere. Framover ønsker vi å få mer søkelys på samhandlingsreformen og primærhelsetjenesten. Sjukehusnivået er viktig, men konsekvensene av New Public Management strekker seg langt lenger og rammer i stor grad brukere av primærhelsetjenesten.

Kommuner har ansvar

Dydland minner om at alle kommunar både har eit arbeidsgjevaransvar og eit etisk ansvar når dei inngår kontraktar.

– Kommunar som kjøper tenester frå Atea bør revurdere standpunktet sitt og spørje seg sjølve om dette er etisk forsvarleg. Me skal ha eit ryddig og ordentleg arbeidsliv i Noreg, då forventar ein at det offentlege går foran med eit godt eksempel.

– Dette handlar berre om politisk vilje, men det må skje før kontrakten blir inngått. Det er juridisk veldig vanskeleg å skulle terminere ein kontrakt på bakgrunn av at dei tilsette blir nekta tariff, men om me får dette inn i det etiske regelverket til kommunen og får det som ein klausul i kontrakten vil det bli betydeleg lettare ved neste korsveg.

Viktig prinsipp

Terje Skog i EL & IT Forbundet meiner kravet om tariffavtale er prinsipielt viktig.

– Ein velferdsstat blir betinga av minst to faktorar; universelle og gode velferdsstenester og eit mest mogleg regulert arbeidsliv. Tariffavtalar er heilt avgjerande for eit regulert arbeidsliv, seier Skog.

– For å oppretthalde eit arbeidsliv der lønns- og arbeidsvilkår blir regulerte av kollektive avtalar trengst det politikarar som vil vere allierte med fagrørsla. Det er ei oppgåve Raudt tar på alvor, seier fagleg leiar Joachim Espe i Raudt.

Bystyrerepresentant: Truls D. Dydland. Foto: Anja Rolland.

EL & IT: Terje Skog. Foto: Jocke Fjeldstad.

Har aksjonen planer for valgkampen?

– Vi har allerede hatt flere møter med ulike politiske partier om hvorfor dagens system må endres og hvordan dette kan gjøres. Radikale endringer av helsesystemet må være blant partienes hovedsaker. Vi deltar hele tida i ulike debatter for å holde budskapet levende.

Hva mener aksjonen er det viktigste grepet for bedring?

– Politikerne må få et annet syn på NPM-styringa. Vi får stadig høre at en aldri har behandla så mange som nå. Men til hvilken pris? Dette går definitivt på bekostning av noe langt viktigere, nemlig helsevesenets syn på enkeltmennesket. Den enkelte pasient drukner fullstendig i de økte krava om effektivisering. Det fører gradvis til en negativ holdningsendring hos de ansatte og økende forringing av kvaliteten. Å endre dette vil være en tidkrevende prosess. Mange ansatte føler seg pressa opp i en situasjon hvor man bare nikker, utfører og lider i det skjulte fordi man har gått på akkord med seg sjøl og sin profesjon.

Sykepleier: Christel Brurås-Leine. Foto: Helsetjenesteaksjonen.

– Derfor er det så viktig at alle interesserte innafor eller utafør helsevesenet engasjerer seg på ett eller annet vis. Min appell er: Våkne opp og delta i grasrotoppøret som er i gang! Gjør noe du ikke tør! Tida er kommet for å prate høyt. Det er på tide at vi alle tar mer ansvar for en reorganisering av helsevesenet vårt.

Les mer og involver deg på www.helsetjenesteaksjonen.no

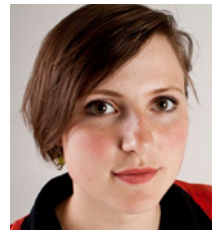
RØDT Norge RUNDT

BAMBLE:

Fikk ingen støtte til tariffkrav

– Bamble kommune stiller krav om at virksomheter som leverer varer og tjenester til kommunen skal ha tariffavtale for sine ansatte, foreslo Rødt Bamble i en interpellasjon. Da meldte ordføreren og to til seg inhabile, skriver Porsgrunns Dagblad. Forslaget om å sende kravet om tariffavtale hos alle leverandører til kommunen til behandlingen av innkjøpsordningene fikk bare Ole Roger Dyrkorns ene stemme.

BERGEN:

Vil gjøre bryggen bilfri

Sofie Marhaug vil ikke vente på behandlingen av bybanetraseen, men vil gjøre Bryggen bilfritt allerede nå.

– Bergen må redusere biltrafikken, og grunnlaget for å gjøre det har vært der siden Fløyfjellstunnelen kom, sier hun til Bergens Tindende.

TROMSØ:

Sier nei til AS

Det kommunale foretaket Tromsø Parkering blir aksjeselskap.

– Det betyr at viktige politiske beslutninger tas ut av kommunestyret og folkevalgt behandling der. Alle beslutninger vil bli tatt av styret i aksjeselskapet og vi får all informasjon i ettertid, etter at avgjørelsene er tatt. Det betyr en kraftig svekking av demokratiet, sier Jens Ingvald Olsen til iTromsø.

TRONDHEIM:

– Farlig nær sosial dumping

Styret i Trondheim kino ønsker å bytte tariffavtale. Det betyr lavere lønn for nye kinoansatte.

– Dette er farlig nær sosial dumping. De nyansatte må ta regningen. Men kinoens økonomi vil ikke bli mer robust. Det er bare brødsmler å hente her, sier Jo Skårderud til Adresseavisen.

Rødt-leder: Bjørnar Moxnes. Foto: Kenneth S. Myklebust/kolonihaven.no.

– Følg fredssporet i Mali

MALI

Brage Aronsen brage@roedt.no

– Krigføring løser ingenting. Norge må følge fredssporet når det gjelder krigen i Mali og Sahel-beltet, sier Rødt-leder Bjørnar Moxnes.

3. juni ble det klart at Norge sender 25 soldater til Mali. Rødt er kritiske til at norske soldater igjen skal delta i internasjonale krigshandlinger, og ønsker at Norge skal jobbe for fred med andre virkemidler.

– Det betyr politisk og økonomisk støtte til fredsprosessen mellom tuaregene i nord og regjeringa i Bamako, støtte til gjennomføring av frie valg i slutten av juli, og humanitær støtte gjennom hjelpeorganisasjonene – ikke militære bidrag.

Ved forrige korsvei mente Rødt at Norge burde vurdere bidrag til en FN-ledet styrke i Mali hvis en slik ble vedtatt?

– Vi er fortsatt åpne for å støtte en FN-styrke dersom fredsavtale blir inngått, for å opprettholde avtalen. Men militære bidrag er ikke mer riktig nå enn det var i vinter, da regjeringa gikk mot dette. Siden den gang har de fransklede militæroperasjonene bidratt til at krigen har spredd seg, også ut over Malis grenser. Det er krigshandlinger i Niger, og Frankrike ønsker nå å intervensere i sørlige Libya.

Men dette er en fredsbevarende styrke?

– Nei, fredsbevarende styrker er definert som styrker som skal være med å opprettholde og stabilisere en våpenhvileavtale som allerede er inngått. I Mali er det fortsatt krig, både mellom regjeringshæren og tuareger, og mellom FN-styrken assistert av Frankrike og opprørerne som spiller på lag med al-Qaida. MINUSMA har mandat som en såkalt fredsopprettende styrke, som skal ha skarpe oppdrag langt ut over det å forsvare seg sjøl.

– Et av målene med FN-operasjonen er terrorbekjempelse med alle nødvendige midler. Effekten vil være økt støtte til de franske styrkene, som opererer på egen hånd. Resolusjonen hjemler også at franske tropper kan bruke alle nødvendige midler til støtte for tropper fra FN-operasjonen. Økt krigføring vil eskalere konflikten, forene jihadistene mot en felles fiende og skape grobunn for mer terror.

– En ekstra grunn til bekymring er dessuten at Amnesty International kritiserer styrkene Norge skal samarbeide med for omfattende menneskerettighetsbrudd i en ny rapport. Generalsekretær i Amnesty International i Norge, John Peder Egenæs, har advart om at de norske styrkene skal vokte seg vel for å ikke bli medskyldige i menneskerettighetsbrudd.

– Intensivering av krigshandlinger gir til økte lidelser for sivilbefolkninga. Bekjempelse av jihadistene lykkes sjelden ved militær opptrapping. Erfaringene fra krigens første fase, i Libya, tilsier at Norge ikke bør delta i en kommende krig om Afrika, avslutter Moxnes.

Arbeidsavklaringspenger: Mange kan havne på sosialstønad. Foto: Rødt Nytt.

Tusener sjuke og uføre kan havne på sosialen

SOSIALPOLITIKK

Maren Rismyhr maren@roedt.no

Tusener av mennesker med langvarige helseproblemer står i fare for å havne på sosialen eller familieforsørging fra 1. mars neste år. Da faller retten til arbeidsavklaringspenger (AAP) bort for dem som ble overført til denne ordningen fire år tidligere.

Som et ledd i «arbeidslinja» vedtok Stortinget at tidsbegrensa arbeidsavklaringspenger skulle erstatte rehabiliteringspenger, attføringspenger og tidsbegrenset uførestønad fra 1. mars 2010. I følge NAV gjelder dette per februar i år 71.046 personer. Svært mange av dem kan bli stående uten arbeidsinntekt eller uføretrygd neste år.

Politisk skandale

– Det er all grunn til bekymring. Hvis en del av dem dette gjelder havner på sosialhjelp, er det en politisk skandale, sier Trygve Baltzersen, tillitsvalgt i NTL NAV.

Sosialhjelp betyr rein fattigdom og gir ikke pensjonsopptjening, rett til sykepenger eller andre velferdsrettigheter. Det er også stor bekymring fra kommunenes side, først og fremst av økonomiske grunner. En overgang fra AAP til sosialstønad betyr overgang fra statlig til kommunal støtte.

– Hvis de som har hatt AAP ender på sosialhjelp, har politikerne bevisst bygd opp et system som støter folk ut. Det var ingen grunn til å tro på resultater i form av raskere tilbakeføring til arbeidslivet og mindre uføretrygding med omleggingen fra yrkesretta attføring til AAP. Det humanistiske menneskesynet som tidligere lå til grunn blei forlatt av regjering og Storting. Under all den fine retorikken lå frykten for «unnasluntrerne» som skulle tvinges til aktivitet og tiltak. Men ingen er blitt friskere av den grunn. Samtidig satte Stortinget en frist på fire år, enda vi veit at det kan ta lengre tid å komme tilbake til arbeidslivet, sier Baltzersen. Han mener det er et stort problem at det ikke er noen sosialpolitisk opposisjon på Stortinget i dag.

NAV har en stor jobb å gjøre

– NAV prioriterer nå disse sakene høyt. Det finnes unntaksbestemmelser for fireårsregelen som kan brukes. Samtidig har NAV et stort etterslep. NAV-reformen har vært krevende. Omorganisering tar tid og mye kraft. Det har gått ut over servicen. NAV har ikke greid å løse alle oppgavene sine. Antakelig har mange av dem det nå gjelder, hatt tidsbegrensa uførestønad før AAP. De har vært vurdert som uføre, og når helsa ikke er blitt bedre på fem-seks år, vil nok mange av dem gå over på uførepensjon.

Tillitsvalgt: Trygve Baltzersen, NTL NAV. Foto: Jørund O. Gustavsen.

FO-leider: Mimmi Kvisvik. Foto: Fellesorganisasjonen.

FO krever rask handling

– Her må det helt klart handles raskt! Ellers er det stor fare for at mange kan bli hengende i fattigdomsfella, sier Mimmi Kvisvik, leder i Fellesorganisasjonen, som organiserer mange sosialarbeidere.

– Hva slags tiltak som skal settes inn må avklares med den enkelte. De som ikke har mulighet til å komme i arbeid i overskuelig framtid må enten gis utdanning for på sikt å øke sjansen for å få jobb, eller de må sikres uføretrygd.

Reverser AAP-ordningen

– Samtidig må det handles mer langsiktig, fortsetter Kvisvik.

– AAP-ordningen i nåværende form må reverseres. Det må røskes opp i tankegodset som ligger til grunn. Politikerne må erkjenne at den «arbeidslinja» de har lagt seg på de siste tiåra har ført til økt press på sjuke og uføre. Mange føler seg mistenkeliggjort og nedverdiget av et system som bidrar til at de forblir i fattigdom. Fersk evaluering viser i tillegg at NAV-reformen ikke har fått flere ut i arbeid.

Sosial dumping: Utanlandske arbeidrar risikerte livet for luse lønn ved Coops lager på Gardermoen. Illustrasjonsfoto: Ruben Fagereng/CC.

ARBEIDSLIV

Åsne Hagen asne.hagen@gmail.com

Organiserte arbeidrar bidrog til å avsløre underbetaling og livsfarlege arbeidstilhøve på det nye storlageret til Coop.

– Folk jobba for 45 kroner timen og oppover med livet som innsats, seier Boye Ullmann frå Rørleggernes Fagforening.

Ullmann er organisasjonsarbeidar i Fellesforbundet og 3. kandidat for Raudt Oslo i stortingsvalet. Med god hjelp frå han og fagforeninga har TV2 avslørt at utanlandske arbeidrar risikerte livet for luse lønn ved bygginga av det nye storlageret til Coop på Gardermoen.

– Dette er noko det er fare for at me vil sjå meir av, seier Ullmann.

– Utenlandske storentreprenørar etablerer seg i Noreg og satsar på entrepriser med utanlandsk arbeidskraft.

Franske GSE var hovudentreprenør for det nye Coop-lageret, der Arbeidstilsynet var på anlegget minst sju gongar utan å få avdekt tilhøva. Ullmann meiner organiserte norske arbeidrar var ein viktig nøkkel for å nå fram.

– I dette tilfellet var det ti norske rørleggjarar, organiserte i Fellesforbundet, blant dei i alt 500 arbeidrarane. Ein av dei kom i kontakt med spanske arbeidrar og bygde opp tillit, fortel Ullmann.

Gradvis fikk dei dokumentert den ulovleg låge betalinga med lønsslippar. Arbeidarane sjølve filma arbeidstilhøva, der tryggleiken var svært dårleg. Ullmann meiner at media òg bidrog til utfallet, ved at TV2 tok saka.

Allmenngjering viktig verkemiddel

På Coop-lageret er arbeidsgjevar ein entrepriser som har fått anbod og betalte ulovleg låg lønn.

– Allmenngjering er ein av de viktigaste metodane mot dette, seier Boye Ullmann.

Allmenngjering av tariffavtalar inneber at ein avtale om lønns- og arbeidsvilkår gjeld for alle som arbeider innanfor eit bestemt område, som på byggeplassar eller i reinholdsbedrifter. Då finst det ein minstesats for lønn sjølv om bedrifta ikkje har tariffavtale. Bygningsarbeid på byggeplassar har 174,10 kroner timen som minstelønn for faglærte og 163,20 kroner for ufaglærte som har vore i bransjen minst eitt år. Dei utanlandske rørleggjarane på Coop-lageret har altså krav på

Rødt-kandidat: Boye Ullmann. Foto: Einar Aslaksen.

inntil 200 000 kroner kvar i etterbetaling.

Ullmann meiner allmenngjering bør bli lettare enn det er i dag.

– Det krev veldig mykje dokumentasjon, påpeiker han og er skuffa over at regjeringa ikkje fjernar dokumentasjonskravet.

– NHO fekk inn kravet, som blir utnytta til å trenere allmenngjering, slår han fast.

Ullmann er òg skuffa over ikkje å få til kollektiv søksmålsrett mot ulovlege midlertidige tilsetningar, som er utbreidd i bemanningsbransjen (vikarbyrå).

Innsynsrett og bøter

Når det gjeld innleigd arbeidskraft, er eit forslag om kollektiv søksmålsrett under behandling på Stortinget. Blir det vedtatt, kan fagforeningar sjølve føre sakar når dei har medlemmer i verksemdar som leiger inn arbeidskraft frå bemanningsbyrå. Fagforeninga kan dermed få prøvd om bruken av innleige er lovleg eller ulovleg, og avdekke sosial dumping når innleigde arbeidrar er redde for å gå til søksmål sjølve.

Arbeidsdepartementet legg òg opp til å gi Arbeidstilsynet innsynsrett og høve til å bøtelegge firma som bryt reglane på dette området.

– Bedriftene må ha tariffavtale, og me kan melde frå til Arbeidstilsynet om me veit at ei bedrift ikkje har tariffavtale, oppsummerer Ullmann.

I saken med Coop-lageret er einaste straff at verksemda får negativ medieomtale og må etterbetale arbeidrarane norsk minimumslønn. Spørsmålet er kva sanksjonsmoglegheiter som finst.

– Det er vi spente på no framover, seier Ullmann og viser til forslaget om at Arbeidstilsynet kan gje førelegg i saker med ulovleg låg betaling.

– Det spørst òg kva slags praksis Arbeidstilsynet vil legge seg på.

Miljøpolitisk talskvinne: Elin Volder Rutle. Foto: Ingar Haug Steinholt.

Et veivalg for klimaet

MILJØ

Brage Aronsen brage@roedt.no

Høstens stortingsvalg handler om hvorvidt Norge skal fortsette oljefesten eller ta klimaproblemene på alvor, mener miljøpolitisk talskvinne i Rødt, Elin Volder Rutle.

– Også ved dette valget blir oljefritt Lofoten, Vesterålen og Senja en hovedsak. Det handler ikke bare om at dette området er særlig sårbart og viktig for de norske fiskeriene, det handler også om å sette foten ned for oljeindustrien. To tredjedeler av verdens kjente oljeressurser må ligge i bakken om vi skal kunne nå 2-gradersmålet. Norge må slutte å gi nye områder til oljeindustrien og heller drive aktiv næringspolitikk for å bygge opp arbeidsplasser i grønne og fornybare næringer, sier Volder Rutle.

– Regjeringa har konsekvent latt oljeinteressene styre politikken, og ikke tatt tak i Norges største kilde til klimagassutslipp, både innenlands og internasjonalt. Klimaet, og våre barns framtid, avhenger av at vi gjør store endringer i næringsliv og hverdagsliv for å slutte å være avhengig av olje og gass. Gode ordninger for el-biler er som å putte plaster på et brukket ben, når investeringene i oljeindustrien økes med 30-40 milliarder hver eneste år. Både de rødgrønne og de blåblå har overlatt klimaspørsmålet til markedet, med den konsekvens at utslippene øker.

Hva vil Rødt gjøre annerledes?

– Rødt vil stå sammen med miljøbevegelsen og fagbevegelsen om å presse de rødgrønne til å føre en bedre klimapolitikk som ikke er styrt av kortsiktige profittbehov. Vil vil ikke gå med på å gi oljeindustrien nye områder, heller ikke i Barentshavet. Vi satsar på miljøvennlig verdiskaping, blant annet gjennom *Rødts plan for en fornybar framtid* der vi viser hvordan vi kan kutte utslipp i tråd med anbefalingene fra FNs klimapanel samtidig som vi skaper 55.000 nye, grønne arbeidsplasser. Rødt er et systemkritisk parti, og vi forstår at markedsmekanismene som har skapt klimakrisa, ikke kan løse den.

– Både i Norge og verden har klimaproblemene samme årsak. Det økonomiske systemet, kapitalismen, er avhengig av ubegrenset vekst i økonomien, og olje og gass er helt nødvendig for å få det til. I dag både tar vi ut for mye ressurser og slipper ut for mye skadelige stoffer. Rødt mener at vi må tilpasse økonomien til naturens grenser, vi kan ikke tilpasse naturens grenser til kapitalismen. Vi må erstatte kapitalismens veksttvang med et system der naturens grenser og menneskenes behov ligger til grunn, avslutter Volder Rutle.

Les mer om Rødts miljøpolitikk på www.miljopartietroedt.no.

Rødt-nestleder: Marielle Leraand. Foto: Brage Aronsen.

– Ta ut overskudd i fritid

LO-leder Gerd Kristiansen gikk i slutten av mai til angrep på kvinner som er hjemme med barna sine utover ammeperioden. Hun mener flere kvinner må gå over fra å jobbe deltid til å jobbe heltid. Landsstyret i Rødt kaster seg inn i debatten med en uttalelse om mer fritid.

– Vi er enige i at kvinner skal ha rett til heltid, men vi reagerer på LO-lederens moralisering overfor kvinner som av ulike årsaker velger å jobbe deltid, sier nestleder i Rødt, Marielle Leraand.

– Arbeiderbevegelsen har historisk kjempa mot arbeidstvang og for mer fritid. Vi lever ikke for å jobbe, vi jobber for å leve. I stedet for å rette pekefingeren mot kvinner som har valgt å jobbe deltid, bør vi finne løsninger for at de som jobber ufrivillig deltid skal få hele stillinger. Derfor tar landsstyret i Rødt til orde for seks timers normalarbeidsdag.

– Mer fritid gir større anledning til samvær i familien, med venner og til fritidssysler. Når arbeidslivet effektiviseres bør vi heller ta ut overskuddet i mer fritid, framfor stadig høyere lønninger og økt forbruk sier Leraand.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Rødt-leder: Bjørnar Moxnes. Foto: Brage Aronsen.

Skrotet foretaksmodellen - fikk bedre sykehus

Rødt-leder Bjørnar Moxnes anbefaler helseminister Jonas Gahr Støre og LO-leder Gerd Kristiansen å lære av skottene. Skottland hadde lenge samme modell for sykehusdrift som Norge, den utskjelte foretaksmodellen, men gikk tilbake til forvaltningsmodellen da landet fikk indre selvstyre i 1999.

– I Skottland kastet de markedet ut av sykehusene, og fikk bedre pasientbehandling, kortet ned på ventlister, og holdt budsjettene, sier Moxnes til Dagbladet.

– Støre sier at man enten har man markedsmodell eller økonomisk kaos. Det kunne ikke vært lengre unna sannheten. Foretaksmodellen har ført til uhyre kostbare fusjonsprosesser som har svekket sykehustilbudet, særlig i Oslo.

– Prinsippene i foretaksmodellen er stykkprisfinansiering, og forvaltningen av sykehusene er satt ut til såkalt profesjonelle styrever, som er regulert etter en lov som til forveksling ligner aksjeloven. Vi må vekk fra denne modellen. Her kunne LO gå i front. Regjeringen må ikke knytte prestisje til Tony Blairs gammeldagse markedsmodell som svekker helsetilbudet, sier Moxnes.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Støtter Rødt: LO-kongressen bevilga 200.000 til Rødts valgkamp. Foto: Scampix.

LO støtter Rødts valgkamp

– LO-kongressen har fattet et historisk vedtak om å støtte Rødts valgkamp økonomisk. Vi lover å gi fagbevegelsen valuta for pengene, sier faglig leder i Rødt, Joachim Espe.

– At et flertall av delegatene på LO-kongressen valgte å bevilge pengestøtte til Rødts valgkamp er intet mindre enn historisk. Arbeiderpartiets hegemoni i LO har de siste årene blitt utfordra gjennom saker som pensjonsreformen, foretaksmodellen i helsesektoren og norsk medlemskap i EØS. Rødt ønsker å spille på lag med fagbevegelsen, også i saker der grunnplanet i LO og regjeringa står langt fra hverandre.

– Hver gang LO undersøker partienes holdninger til deres krav, kommer Rødt best ut. Ofte får vi høre at Rødt som et lite parti har så begrensa innflytelse at våre standpunkter ikke spiller noen rolle. Det er imidlertid ikke riktig. Med 72 folkevalgte over hele landet er Rødt et mellomstort parti i norsk politikk. Den tilliten velgerne gir oss tar vi på alvor. Vi står for det vi sier, også etter at valglokalene er stengt.

– Det er ingen tvil om at regjeringsskifte vil

Faglig leder: Joachim Espe. Foto: Brage Aronsen.

medføre flere midlertidige ansettelser, svekket arbeidsmiljølov, mer privatisering og forringelse av faglige rettigheter. Derfor har Rødt alltid vært klare på at vi foretrekker en rødgrønn regjering. Det betyr ikke at vi har tenkt til å være Stoltenbergs dørmatte. Det er et økende behov for en opposisjon til venstre for regjeringa, også i arbeidslivsspørsmål. Med Rødt på Stortinget vil fagbevegelsen få en alliert i saker der Stoltenberg lytter mer til sin gode venn bankdirektør Rune Bjerke enn til grunnplanet i LO.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Ny bok om Norges største sykehuskandale

– Vi må organisere helsetjenestene på en ny måte. Det er en spennende situasjon nå, måneder foran Stortingsvalget, sier forfatter Are Saastad.

Saastad er daglig leder i Reform - ressursenter for menn. Han har jobbet flere år som hjelpepleier ved Gaustad sykehus og har mangeårig erfaring som tillitsvalgt i helsevesenet. Da han lanserte boka *Feil medisin* på Litteraturhuset i Oslo nylig var salen var smekkefull. Saastad har lenge vært en viktig stemme i helse-Norge, og det var tydelig at mange har venta på denne boka.

I *Feil medisin* forteller Saastad historien om Norges største sykehuskandale, om hvordan Oslo universitetssykehus ble til, om Aker sykehus som skulle legges dødt. Saastad har fulgt hele prosessen fra innsida. Han var den brysomme tillitsvalgte som sa fra om det som var galt – og mista jobben. Samtidig får vi med oss bakgrunnen for det hele: Hvordan Stoltenberg-regjeringa i 2001 pressa gjennom sykehusreformen og alle skitne triks som er brukt på veien for å skape OUS.

– Men det er håp om endring nå, sier Saastad.

– Folk vil ikke ha mer privatisering. De vil ha mer velferdsstat, og helsevesenet er en kanskje den viktigste grunnpillaren for velferden.

– Boka mi kan forhåpentlig bidra til den

Ute nå: *Feil medisin*.

bevegelsen som nå er i gang, og som bare må fortsette til vi har fått et helsevesen som igjen tjener pasientene, sier Saastad.

Boka koster 325 kroner og kan bestilles på marxisme.no

Maren Rismyhr
maren@roedt.no

Sommerleir: Sommerens vakreste eventyr. Illustrasjon: Helene Brox.

Bli med på sommerleir!

RØD UNGDOM SOMMERLEIR

Tora Ask Fossen tora@sosialisme.no

Det nærmer seg sommer og skolefri, noe som betyr at det snart er tid for Rød Ungdoms sommerleir. Rødt Nytt har tatt en prat med sommerleirsjef Runa Fjellanger for å lodde stemninga en måneds tid før leiren braker løs.

– Rød Ungdoms valgkampsaker blir de viktigste politiske temaene på årets sommerleir. Årets hovedsaker er leksefri skole, likelønn og arbeidstillatelse for asylsøkere, og det kommer til å bli både generelle og fordypende innledninger om alle disse temaene, i tillegg til andre temaer som er aktuelle i valgkampen. På leiren kommer vi også til å ha mye tale- og debattskolering, for de som ønsker det, sier Fjellanger.

Spennende innledere

– Fredsaktivist og dokumentarfilmskaper Erling Borgen kommer for å snakke om krig, Sigve Indregard, som er elev- og lærlingombud i Oslo, skal snakke om lekser, og på tirsdagen kommer tidligere LO-leder Gerd-Liv Valla for å snakke om likelønn.

– Vi byr også på konserter, bokbad og masse annet gøy! Jeg kan avsløre at Anne Bitsch og Anja Emilie Kruse kommer for å snakke om og lese fra boka *Bak lukkede dører*. Det er en bok der forfatterne knuser myter om voldtekt og gir et innblikk i en type seksuelle overgrep det ikke snakkes så mye om i den offentlige debatten i Norge: det som skjer bak lukkede dører, mellom ofre og overgripere som kjenner hverandre. Vi jobber også med å få til et bokbad med skjønnlitterære forfattere. I tillegg blir det nattkino og stand up.

Sommer, sol og sosialisme

Sommerleir er den mest inspirerende valgkampforberedelsen du kan få. Uansett om du vil sitte i skoledebatt, stå på stand eller på andre måter bidra til å få Rødt inn på Stortinget, vil du få den skoleringen du trenger på sommerleir.

– På sommerleir samler vi noen av de dyktigste innlederne og de beste banda vi veit om, med mål om at alle deltagerne skal få en så bra uke som

Sommerleirsjef: Runa Fjellanger. Foto: Brage Aronsen.

mulig. I tillegg til å lære om valgkampsakene, kan du lære om å drive valgkamp, om hvorfor du bør være fagorganisert, om Palestina, oljeboring og mange andre aktuelle temaer, lover Fjellanger.

– Sommerleir er dessuten en av de beste sommerferiene du kan dra på. Det er ofte sol, og hvis det ikke er sol, er det uansett nok av spennende og engasjerte folk å bli kjent med. Kanskje du møter en som blir bestevennen din, kanskje du får en sommerflørt, eller kanskje du vinner fotballturneringa. På sommerleir er det mange måter å ha det gøy på, og noe for enhver smak.

Hva er ditt beste minne fra sommerleir?

– Jeg har vært på alle sommerleirene siden 2008 og har sikkert hundre sommerleirminner. De beste minnene er hver gang jeg har bada, hver gang jeg har lært noe, hver gang jeg har våkna til den samme sangen, og hver gang jeg har tapt alle konkurranser det er mulig å tape.

– I år som i fjor er leiren på Gulsrud leirsted. Gulsrud er så idyllisk som du får det på Østlandet, og viktigst av alt: det er gode bademuligheter der!

RØD UNGDOMS SOMMERLEIR

Mandag 15. juli til fredag 20. juli skjer det på Gulsrud leirsted i Buskerud. Leiren koster 975,- og er åpen for alle medlemmer i RU og alle som er interesserte. Meld deg på her: rødungdom.no/sommerleir

Faglig ansvarlig: Linn-Elise Øhn Mehlen. Foto: Anja Rolland.

Vaktbikkja glefser igjen

RØD UNGDOM ARBEIDSLIV

Ole Mjelstad ole@sosialisme.no

Hver sommer bruker hundrevis av unge tillitsvalgte fritida si på å besøke arbeidsplasser og undersøke arbeidsvilkårene. En av dem av Linn-Elise Øhn Mehlen, faglig ansvarlig i Rød Ungdom.

– LOs sommerpatrulje har vokst til å bli en viktig institusjon i norsk arbeidsliv. Ikke bare avdekker sommerpatruljen hundrevis av brudd på arbeidslivslovgivninga hvert eneste år, den viser også hvorfor det bare er organiserte arbeidere som kan sørge for et ryddig arbeidsliv med skikkelige vilkår. Mange unge forstår verdien av å organisere seg etter at sommerpatruljen har besøkt nettopp deres arbeidsplass, sier Øhn Mehlen.

– Ungdom er mer utsatt for regelbrudd og utnytting enn voksne arbeidstakere. Det har sammenheng med at ungdom har mindre kunnskap om hvilke rettigheter og plikter man har som arbeidstaker. Erfaringene fra snart tredve år med LOs sommerpatrulje er en viktig del av bakgrunnen for Rød Ungdoms krav om å innføre arbeidslivsorientering i grunnskolen.

– Mange av de unge arbeidstakerne man møter på sommerpatrulje har spørsmål om lønn og arbeidstid. Det sommerpatruljen finner mest av er likevel tilfeller der unge blir ansatt uten å få arbeidskontrakt. Mangler du kontrakt står du svært dårlig stilt dersom du havner i konflikt med arbeidsgiver, enten det handler om lønn, pausebestemmelser eller manglende opplæring. Kontrakten er en rettighet som sikrer deg gjennom hele arbeidsforholdet, sier Øhn Mehlen.

– I fjor utgjorde mangelfull eller manglende arbeidskontrakt hele 45,4 prosent av alle bruddene på arbeidsmiljøloven som sommerpatruljen avdekket. Overtidsbestemmelser utgjorde det nest største problemet med 20,6 prosent av bruddene, mens brudd på pausebestemmelser utgjorde 10,2 prosent av bruddene. Til sammen fant man brudd på arbeidsmiljøloven ved nesten hver femte arbeidsplass.

– Å gå LOs sommerpatrulje er både nyttig, morsomt og lærerikt. Som deltaker får du skolering i arbeidslivets lov- og avtaleverk, og du blir kjent med andre LO-organiserte ungdommer. Sommerpatruljen er en av de viktigste arenaene der ungdom lærer om og lærer bort reglene i norsk arbeidsliv, avslutter Øhn Mehlen.

Vil du ha besøk av sommerpatruljen? Fra 15. juni til 15. august kan du ringe LOs sommerpatruljetelefon på 810 01 999 eller sende sms SP til 2030.

Bidra i Rødts valgkamp!

Bestill materiell:

T-skjorter, jakker, ballonger og annet profil-materiell med Rødts logo kan bestilles i Rødts nettbutikk på roedt.no/rød-butikk

Meld deg til tjeneste

Vil du stå på stand eller på annen måte bidra i Rødts valgkamp? Ta kontakt med partikontoret: roedt@roedt.no // 22 98 90 50.

Følg oss på sosiale medier:

facebook.com/raudt

@raudt

<http://www.youtube.com/PartietRoedt>

HVA SKJER?

24. juni - 13. juli
LOS SOMMERPATRULJE
Hele landet. www.lo.no

3. - 7. juli
UNGDOM MOT EUS SOMMERLEIR
Lunde leirsted. www.umeu.no

24. - 29. juli
RØD UNGDOMS SOMMERLEIR
Gulsrud leirsted. www.rodungdom.no

11. august
EØS-DEBATT
Arendal bibliotek. www.neitleu.no

16. august
LATIN-AMERIKAGRUPPENES SOMMERSAMLING
Strandheim leirsted. www.latin-amerikagruppene.no

24. august
KLIMA-AKSJONEN 2013
Hele landet. www.klimavalg2013.no

9. september
STORTINGSVALG
Hele landet. www.valg.no

Tips oss om aktuelle arrangementer!
Send en e-post til brage@roedt.no.

ANNONSE:

Miljøpartiet Rødt

Rødt er det beste miljøpartiet fordi vi prioriterer å kutte klimagassutslipp på en måte som skaper nye arbeidsplasser i industri og teknologi. Lær mer om vår miljøpolitikk på www.miljøpartietroedt.no

Rødts plan for en fornybar framtid

Trygge veier - raske tog

Heftene kan bestilles på roedt.no/rød-butikk

ANNONSE:

NYTT HEFTE: UT AV EØS

Ute nå!
30,-

Få ting har hatt så stor betydning for utviklingen i Europa det siste halve århundret som EU. I Norge får EØS-avtalen stadig større konsekvenser for arbeidslivet og politikken. Bidrag fra Mari Eifring, Joachim Espe, Boye Ullmann, Marie Sneve Martinussen, Frode Bygdnes, Eva Marie Mathisen og Arne Byrkjeflot.

Bestill fra roedt.no/rød-butikk

Bli medlem i Rødt!

Rødt står på arbeidstakernes side. Er du opptatt av faste ansettelse, lik lønn for likt arbeid og kampen mot sosial dumping? Ønsker du et samfunn der folkemakt er viktigere enn pengemakt? Bli med i Rødt!

Rødt, Osterhaus' gate 27, 0183 Oslo / roedt@roedt.no / www.roedt.no / 22 98 90 50

Send SMS:
RØDT + navn
og adresse
til 2434

ABONNÉR GRATIS PÅ Rødt Nytt

www.roedt.no